

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.293/17/2023.

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos

A kérelmező: SANATMETAL Ortopédiai és Traumatológiai
Eszközöket Gyártó Kft.
(Eger, Faiskola út 5.)

A kérelmező képviselője: Dr. Lassán Csaba ügyvéd,
Simon Ügyvédi Iroda
(Eger, Foglár György u. 2.)

Az ajánlatkérő: Észak-Közép-budai Új Szent János Kórház és
Szakrendelő
(Budapest, Diós árok 1-3.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Kovács Loránd ügyvéd,
Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda
(Budapest, Kolosy tér 1/B.)

A közbeszerzés tárgya: „Ortopédiai protézisek beszerzése” – 8. rész (Térdízületi endoprotézis teljes felszínpótló), 45.689.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIIII törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

A Döntőbizottság a határozatában megállapított jogsértésre tekintettel megsemmisíti az ajánlatkérő 2023. június 29. napján a 8. rész tekintetében megküldött, a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítására vonatkozó döntését, és az ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 800.000.-Ft, azaz nyolcszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 228.445.-Ft, azaz kettőszázhuszonnyolcezer-négyszáznegyvenöt forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. március 2. napján a Kbt. Második Része – a Kbt. 81. § (1) bekezdése – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt árubeszerzés tárgyában nyolc részajánlati körben. Az eljárást megindító felhívás az Európai Unió Lapjában a 2023/S 047-137651 szám alatt 2023. március 7. napján, míg a Közbeszerzési Értesítő 2023/48 számában a KÉ-3267/2023 iktatószám alatt 2023. március 8. napján jelent meg. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) került sor az EKR000164212023 elektronikus közbeszerzési azonosító szám alatt.

2. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.4) pontjában a 8. rész tekintetében a közbeszerzés mennyiségét az alábbiak szerint ismertette:

„Totál térdprotézis- rendszer primer időskori arthrosis megoldására: 150 db

Ajánlat részenként csak a teljes mennyiségre tehető. Azon termékek vonatkozásában, ahol ajánlatkérő konkrét gyártmányra/típusra hivatkozik, ott a 321/2015.(X.30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdése alapján azzal egyenértékű termék megajánlása is elfogadott. Ebben az esetben az egyenértékűség bizonyítása ajánlattevő kötelezettsége. Kizárólag új, előzőleg nem használt termék ajánlható meg. A nyertes ajánlattevő köteles konszignációs raktárkészletet az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani. A részletes műszaki követelményeket az ajánlati dokumentáció tartalmazza.”

3. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 24 hónapban jelölte meg.

4. Az ajánlatkérő a felhívás VI.3) pontjában (további információk) 7-8., 10. és 16. pontjaiban a további információk alatt az alábbiakat rögzítette:

„7. Ajánlatkérő a Kbt. 76. § (2) bekezdés a) pontja szerinti legalacsonyabb ár értékelési szempontja alapján értékeli az ajánlatokat a 16 /2012. (II.16.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése alapján.

8. Ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát a Kbt. 81. § (5) bekezdés alapján – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alapján – az ajánlatok értékelését követően végzi el. Ebben az esetben csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb és az azt követő legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végzi el a bírálatot.

10. Ajánlatkérő a Kbt. 81. § (4) bekezdés rögzíti, hogy a bírálatnak az aránytalanul alacsony

ár vagy költség vizsgálatára vonatkozó részét az ajánlatok értékelését követően végzi el. Csak a legkedvezőbb és az azt követő legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő tekintetében vizsgálja az ár vagy költség aránytalanul alacsony voltát, illetve az egyéb vállalások aránytalanságát és alkalmazza szükség esetén a 72. §-a szerinti eljárást. Ha az ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony ár vagy költség miatt érvénytelennek bizonyul, az értékelési sorrendben a következő ajánlattevő a helyébe lép és a szükséges bírálati cselekményeket ennek megfelelően kell elvégezni.

16. Ajánlattevőnek valamennyi megajánlott rész vonatkozásában a szakmai ajánlat részeként csatolnia kell magyar nyelven a megajánlott termék termékkatalógusát a megajánlott termék műszaki leírásával, a használati utasítását és mintapéldányának fényképét. A csatolt termék leírásnak tartalmaznia kell a megajánlott termék releváns műszaki paramétereit legalább a Dokumentáció V. fejezetében kiadott Specifikációs táblázatban meghatározott paraméterek szerinti tartalommal, valamint a megajánlott termék pontos megjelölését (gyártó és típus) és a Dokumentáció V. fejezetében kiadott ártáblázatban is rögzítendő termékkódját.”

5. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként rendelkezésre bocsátott dokumentáció V. fejezetében a műszaki követelmények alatt (szakmai specifikáció) a 8. rész tekintetében az alábbiakat rögzítette:

8. rész: Totál térdprotézis- rendszer primer időskori arthrosis megoldására			
Mennyiség: 150 db			
8	Térdízületi endoprotézis teljes felszínpótló	Hátsó keresztszalag megtartó és hátsó keresztszalag helyettesítő protézis	150
		- komplett polyetilén patella komponenssel	
		legalább 4 méretben jobbos és balos femoralis, 4 tibiális és 3 patella komponenssel	

6. Az ajánlatkérő a dokumentáció VI. fejezetében bocsátotta rendelkezésre az egyes részekhez kapcsolódó ártáblázatot, melynek ajánlat részeként történő benyújtását a közbeszerzési dokumentumokban előírta.

7. Az ajánlatkérő a felhívás IV.2.2) és IV.2.6) pontjaiban az ajánlattétel határidejét 2023. április 6. napjának 10 órájában, az ajánlatok bontásának időpontját 2023. április 6. napjának 12 órájában határozta meg. A bontásról felvett jegyzőkönyv szerint az ajánlattételi határidőre a 8. részt érintően 5 ajánlat került benyújtásra az alábbi megajánlásokkal:

A kérelmező ajánlati ára: 30.525.000.-Ft

A Metrimed Kft. ajánlattevő ajánlati ára: 36.000.000.-Ft

A B. Braun Kft. ajánlattevő ajánlati ára: 68.748.150.-Ft

A Comesa Kft. ajánlattevő ajánlati ára: 51.750.000.-Ft

Az Allegro Kft. ajánlattevő ajánlati ára: 73.050.000.-Ft

Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben azt a tájékoztatást adta, hogy a jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 26.700.000.-Ft.

8. A kérelmező ajánlatában a 8. részt érintően benyújtotta a kért ártáblázatot az alábbi tartalommal:

8. rész:						
Termék megnevezése	Termék gyártója és típusa, termékkód	Mennyiség (db)	Megajánlott nettó egységár (nettó HUF/db)	Megajánlott bruttó egységár (bruttó HUF/db)	Megajánlott nettó összérték (nettó HUF)	Megajánlott bruttó összérték (bruttó HUF)
Térdizületi endoprotézis teljes felszínpótló	Gyártó: Sanatmetal Kft., Típus: SanatSwing térdprotézis, Termékkód: (...)	150	203.500.-	258.445.-	30.525.000.-	38.766.750.-
					Ajánlati ár (nettó HUF): 30.525.000.-	

A kérelmező mindezek mellett csatolta a dokumentáció V. fejezetét képező műszaki leírást („Műszaki leírás, orvos-szakmai követelmények” elnevezéssel) a 8. részt érintően, az alábbi tartalommal:

8. rész: Totál térdprotézis- rendszer primer időskori arthrosis megoldására					
Mennyiség: 150 db					
8.	Térdizületi endoprotézis teljes felszínpótló	Hátsó keresztszalag megtartó és hátsó keresztszalag helyettesítő protézis	150	igen	Swing térdprotézis
		- komplett polyetilén patella komponenssel		igen	
		legalább 4 méretben jobbos és balos femoralis, 4 tibiális és 3 patella komponenssel		igen	

A kérelmező mindezek mellett a 8. részt érintően egy részletes ártáblázatot is csatolt, melyben az adott termék alkotóelemire vetítve (kategóriaszámra lebontva) meghatározta az árat, illetve kimutatta az egy műtét költségét az alábbiak szerint:

8. rész		
SanatSwing		nettó ár
Femur komponens	1	98.000.-Ft
Betét	1	30.000.-Ft
Tibia komponens	1	65.000.-Ft
Patella	1	10.500.-Ft
ÖSSZ		203.500.-Ft

9. Az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján 2023. május 9. napján indoklaskérésre hívta fel a kérelmezőt, ugyanis az ajánlatkérő megállapította, hogy az adott rész becsült értéke, illetve az adott rész tekintetében benyújtott ajánlatok alapján számított átlagárhoz képest a kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz a 8. részt illetően. Az ajánlatkérő az indoklaskérés kibocsátásának kötelezettsége körében a Döntőbizottság D.680/10/2012. számú határozatát jelölte meg. Az ajánlatkérő az árindokolás előkészítéséhez iránymutatásul közölte azon tényeket, adatokat, számításokat, melynek bemutatását igazolásként elvárta. Ennek körében felhívta a figyelmet arra, hogy az indokolásnak objektív adatokon és bizonyítékokon kell nyugodnia, így azt „lehetőség szerint

részletes okirati bizonyítékokkal” is kérte alátámasztani. Az ajánlatkérő a számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatás megadását valamennyi körülményre kiterjedően kérte annak érdekében, hogy a kérelmező alá tudja támasztani, illetve indokolni tudja, hogy a megajánlott ellenszolgáltatás gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethető és a vállalt áron a teljesítés lehetséges. Felhívta ugyanakkor arra is a figyelmet, hogy megalapozott döntést abban az esetben tud hozni, amennyiben a tájékoztatás valamennyi körülményre kiterjedően megadásra kerül – e körben a D.937/27/2011. számú döntőbizottsági határozatban foglaltakra hivatkozott. Mindezek hiányában kilátásba helyezte az ajánlat érvénytelenségét. Az ajánlatkérő felhívta továbbá arra is a figyelmet, hogy árindokolásnak teljekörűnek kell lennie, a szerződés tárgyának, minden részletére, a műszaki tartalomban meghatározott valamennyi elemre ki kell terjednie, és árindokolás bírálata során azt is vizsgálni fogja, hogy a felhívott ajánlattevő a kiírásban meghatározott műszaki tartalomra tett-e ajánlatot.

Az ajánlatkérő javaslati az árindokolás elkészítése kapcsán az alábbiak voltak:

„1. Az ajánlati árban szükséges kimutatni a megajánlott termék beszerzési árát vagy előállítási költségét. Amennyiben ajánlattevő a megajánlott termék forgalmazója, úgy szükséges a megajánlott termékek beszerzési árainak meghatározása és objektív módon történő bizonyítása. Ajánlattevő a beszerzési árai igazolására a Kbt. 72. § (2) bekezdésében foglalt hivatkozásokon túl, csatolhat termelő, vagy beszállító által kiállított beszállítói árajánlatokat, szándéknyilatkozatokat, előszerződéseket, a beszerzési árak igazolására vonatkozó egyéb okiratokat, csatolhat továbbá pénzügyi kimutatásokat, költségkalkulációkat. Ajánlatkérő ahhoz, hogy meggyőződhessen arról, hogy ajánlattevő ajánlata a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető, szükséges, hogy ajánlattevő számításai alapján igazolt legyen, hogy ajánlattevő haszonnal szállítja termékeit.

A döntőbizottsági gyakorlat alapján nem elegendő, az üzletpolitikára, a korábbi piaci magatartásra és a beszerzési forrásra való pusztán hivatkozás. Amennyiben ajánlattevő gyártói kedvezményre hivatkozik, igazolja ezt is objektív módon.

Amennyiben ajánlattevő a megajánlott termék termelője, úgy szükséges az előállítási költségek részletes meghatározása. Ajánlattevő az előállítási költségek meghatározásánál kalkulációban be kell, hogy mutassa a megajánlott termék előállításához felhasznált alapanyag költségeket, személyi (munkaerő) és dologi (gép költség, energia költség, üzemelési költség stb.) költségeket.

2. Az ajánlati árban szükséges kimutatni a megajánlott termék beszerzésére, raktározására, szállítására, lerakására kalkulált személyi és dologi költségeket.

Ajánlatkérő kéri részletezni és objektív számításokkal alátámasztani a termékek beszerzési (amennyiben gyártó, úgy nem releváns), raktározási, szállítási, lerakási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigényt.

Ajánlatkérő a termékek beszerzési, raktározási, szállítási, lerakási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigény vonatkozásában szükségesnek tartja tételesen bemutatni, hogy az egyes feladatokra ajánlattevő milyen emberórával, gépigénnyel és esetleges egyéb kapacitások igényével kalkulált.

Ajánlatkérő a személyi jellegű költségek bemutatásánál szükségesnek tartja részletezni és objektív részletező számításokkal bemutatni a teljesítésben résztvevő összes személynek a személyi jellegű költségeit. Így ajánlatkérő - amennyiben releváns - javasolja bemutatni a személyi jellegű költségek között a bérelemeket (pl. alaphér, bérpótlék), a munkáltatói költségeket (pl. adó, járulék, rehabilitációs hozzájárulás, munkavédelem, munkaegészségügy, oktatás, képzés).

Ajánlatkérő a dologi jellegű költségek között kéri bemutatni a teljesítésben igénybe vett szállítójármű,- gép-, eszköz-, anyagköltségeket, például bérleti díj, tárolási, karbantartási, üzemeltetési (pl. üzemanyag, biztosítás, adó), útdíj, amortizációs költségek.

Az erőforrás igény kalkulációja, valamint a személyi és dologi költségek alapján ajánlatkérő kéri meghatározni a megajánlott termék beszerzésére, raktározására, szállítására, lerakására kalkulált személyi és dologi jellegű költségeket.

3. Az ajánlati árban szükséges kimutatni ajánlatkérő megajánlott termékre eső általános működési költségeit (pl. helyiség bérlet, könyvelés, üzemeltetés, irodai, adminisztrációs, ügyviteli, pénzügyi műveletek, operatív irányítás-vezetés, utazás, szállás, munkaruha).

4. Az ajánlati árban szükséges kimutatni a megajánlott termékre eső egyéb árképző tényezőket és költségeket, így például adók (iparüzési, társasági nyereség adó) esetleges vámok, illetékek, biztosítási költségek, egyéb díjak, a gazdasági környezet (infláció, árfolyam energia-áremelkedés, háború stb.) miatt kalkulált kockázati tartalék bemutatása.

5. Az ajánlati árban szükséges kimutatni a megajánlott termékre kalkulált hasznot objektív számításokkal.

Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés 2. mondata értelmében ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Felhívjuk ajánlattevő figyelmét, hogy abban az esetben, ha az 1., 4. és 8. részre vonatkozó árindokolásában nem bocsátja ajánlatkérő rendelkezésére valamennyi jelen árindokolás kérelmben kifejezetten kért, ajánlati ára megalapozottságát alátámasztó adatot, információt, úgy a Kbt. 72. § (3) bekezdésének 3. mondata alapján az ajánlata érvénytelenítésre kerül (D.270/21/2020).

Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét a Kbt. 72. § (4) bekezdésében foglaltakra.”

10. A kérelmező a 8. részt érintően határidőben benyújtotta indokolását és annak mellékleteit. A kérelmező az indokolásának részletes számításokat tartalmazó mellékletét (1. számú melléklet) üzleti titokká nyilvánította, mivel az a kérelmező árazási politikáját és üzleti stratégiáját érintő információkat tartalmaz. Mindezek mellett az árindokolása további mellékleteit is (úgy mint protézis beszerzési számla, és protézis csomagolási számla) szintén üzletit titokként kérte kezelni.

A kérelmező (az üzleti titokkal nem érintett) szöveges indokolásában az alábbiakat adta elő:

„Nyilatkozunk, hogy a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatunk árazása a Sanatmetal Kft. belső árképzési szabályzatában foglalt árképzési irányelvek alapján történt, az ajánlati ár kalkulálása során minden felmerülő költséggel számoltunk, figyelembe vettük a nyereséget, a szerződés az általunk megajánlott áron teljesíthető.

A dokumentációban egyértelműen nyilatkoztunk, hogy a termékek gyártása Magyarországon történik, és azt saját alkalmazottakon keresztül, harmadik fél bevonása nélkül értékesítjük.

Az ajánlati árunk tartalmazza a termék önköltségét, valamint a Sanatmetal Kft. menedzsmentje által meghatározott üzleti hasznát. Az önköltség magában foglalja az alapanyag, a bér, járulék, gépek értékcsökkenése, energia és az összes egyéb járulékos költséget.

Konkrét számszerű tényadatokat a táblázat (1. sz. melléklet) tartalmazza.

Az 1. sz. mellékletben számszerűsítve indokoljuk, miként alakul az ajánlati ár a megajánlott részekben szereplő termékek 1 darabjára vonatkozólag, alapul véve az önköltségi árat és a költséget befolyásoló tényezőket.

Az árkalkuláció alapjaként az 1. sz. mellékletben ismertetjük az alábbi szempont szerinti költségelemeket:

- Önköltség

- Üzemi működési költség, mely magába foglalja az üzemi kiszolgáló személyzetet, meős, technológus, logisztikai és raktározási költséget.

- A KFT. általános költségeit, ide tartozóan kereskedelem- marketing hálózat költségek
- elvárt haszon átlagos %-a

Táblázat adatai

1. Megajánlott ár
2. Önköltség (8+9+10)
3. anyagköltség
4. bérköltség
5. idő
6. gépköltség
7. Bérmunka
8. Önköltség (3+4+6+7)
9. Üzemi működési költség
10. Kft. általános költsége
11. Haszon

A 9.-10. oszlop egyéb költségre vonatkozó tételes %-os nagyságrendjét az 1. sz. mellékletben ismertetjük.

Haszon

A megajánlott termékre eső haszon, elvárt nyereségszint mértéke egyenlő a 1. sz melléklet 1. oszlop megajánlott egységár és a 2. oszlop önköltségi ár különbözete.

A megajánlott termékek gyártója a Sanatmetal Kft., az önköltségszámításnál figyelembe vett költségelemeket alábbiak szerint ismertetjük:

Gépköltség:

A művelet gépköltségét a műveleti idő és a géptarifa szorzata adja

A Termék előállításának össz. gépköltségét az összes művelethez tartozó gépköltségek összege adja

Gép tarifa számolása (Ft/óra)= Gép bekerülési érték /10 év/252 nap/16 óra

Bérköltség:

Protézis gyártó területen magasan kvalifikált szakemberek dolgoznak, az alkalmazott bértarifa 3750 Ft/óra

A művelet bérköltségét a műveleti idő és a bértarifa szorzata adja

A Termék előállításának össz. bérköltségét az összes művelethez tartozó bérköltségek összege adja

Bértarifa= (órabér + járulék) 3.750.- Ft/ óra

Megajánlott termékre eső egyéb átképző tényezők, költségek:

- Pl. „a belföldiesítéshez és a magyarországi forgalomba hozatalhoz szükséges összes tevékenység, eljárás költsége,” adott esetben vám, adó és egyéb illeték”, szállítási költség
- Tájékoztatjuk a T. Ajánlatkérőt, hogy cégünk a Sanatmetal Kft-t, magyar gyártó és forgalmazó vállalkozás, a termékek gyártása Magyarországon, belföldi üzemünkben történik, az ehhez szükséges alapanyagbeszerzés EU tagállamból történik, vámmentes.
- A költségeket alátámasztó iratként mellékeljük a termék előállításához szükséges alapanyagról a beszerzési számlát (PannonC protézisszár) és a csomagolási számlát
- A beszerzési ár tartalmazza a fuvarköltséget.”

11. Az ajánlatkérő 2023. május 31. napján hiánypótlási felhívást küldött a kérelmező részére figyelemmel arra, hogy az árindokolásának két mellékletét („protézis beszerzési számla üzletitok” és „protézis csomagolási számla üzletitok”) a dokumentációban közöltekkel ellentétben kizárólag idegen nyelven csatolta be. Az ajánlatkérő minderre tekintettel kérte a megjelölt dokumentumok magyar nyelvű fordítását, valamint a kérelmező képviselőjére jogosult személy nyilatkozatát arról, hogy a hiánypótlás keretében csatolt fordítás mindenben megfelel az eredeti szövegnek. A kérelmező a hiánypótlási felhívásnak határidőben eleget tett.

12. Az ajánlatkérő 2023. június 29. napján arról tájékoztatta az eljárás ajánlattevőit, hogy a kérelmező ajánlata a 8. részben a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel érvénytelen, mivel az ajánlat „egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.”

Az ajánlatkérő az érvénytelenség indokait különálló tájékoztatásában az alábbiak szerint jelölte meg:

„Az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a Sanatmetal Ortopédiai és Traumatológiai Eszközök Gyártó Kft. a 8. részre adott ajánlata az ajánlatának releváns ajánlati elemei, az ajánlatkérő által a becsült érték meghatározásához felhasznált, a beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérése eredményeként kapott értékekhez és egyéb adatokhoz, illetve a tárgyi eljárás 8. részére kapott ajánlati árak egymás közötti arányához, így a 8. részre benyújtott ajánlatok alapján számított átlagárhoz képest aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

Az ajánlatkérő 2023. május 9. napján indoklaskérésre hívta fel az ajánlattevőt a 8. részre adott ajánlata vonatkozásban, amelyre a választ ajánlattevő 2023. május 12. napján küldte meg. Az ajánlatkérő indoklaskérésében kérte megadni valamennyi, ténylegesen felmerülő költség bemutatását, pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, vagy más az ellenértékre vonatkozó irattal. Szükséges a megajánlott termékek előállítási költségeinek objektív bizonyítása.

Ajánlattevő az indoklásában az előállítási költségeit bemutatta, azonban az egyes költségtételeket objektív módon nem támasztotta alá, így az ajánlatkérő nem tud meggyőződni a beszerzési árainak, ezáltal az ajánlati árának a megalapozottságáról.

Ajánlatkérő indoklaskérésében megjelölte, hogy ajánlattevő árindoklásában szükséges részletezni a beraktározással, szállítással, lerakással kapcsolatos költségek (személyi és dologi költségek) bemutatását. Ajánlatkérő kéri részletezni és objektív számításokkal alátámasztani a termékek raktározási, szállítási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigényt és az ennek igénybevételével felmerült összes személyi és dologi jellegű költséget. Ajánlatkérő a termékek raktározási, szállítási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigény vonatkozásában szükségesnek tartja tételesen bemutatni, hogy az egyes feladatokra ajánlattevő milyen emberórával, gépi órával és egyéb kapacitások igényével kalkulált. Ajánlatkérő a személyi jellegű költségek bemutatásánál szükségesnek tartja részletezni és objektív részletező számításokkal bemutatni a teljesítésben résztvevő összes személynek a szerződés teljesítésére eső személyi jellegű költségeit. Így ajánlatkérő – amennyiben releváns - javasolja bemutatni a személyi jellegű költségek között a bérelemeket (pl. alapbér, bérpótlék), a munkáltatói költségeket (pl. adó, járulék, rehabilitációs hozzájárulás, munkavédelem, munkaegészségügy, oktatás, képzés), a működési költségeket (pl. könyvelés, üzemeltetés, irodai, adminisztrációs, ügyviteli, pénzügyi műveletek, operatív irányítás-vezetés, utazás, szállás, munkaruha). Ajánlatkérő a dologi jellegű költségek között kéri bemutatni a teljesítéshez kalkulált szállítójármű-, gép-, eszköz-, anyagköltségeket, például

bérleti díj, karbantartási, üzemeltetési (pl. üzemanyag, biztosítás, adó), útdíj, amortizációs költségeket.

Ajánlattevő az indoklásában a raktározással, szállítással, lerakással kapcsolatos (személyi és dologi) költségeinek részletes az ajánlati árba vetített kidolgozását, az ennek igénybevételével felmerült összes személyi és dologi jellegű költségét elmulasztotta megadni.

Ajánlattevő az indoklásában a termékek, raktározási, szállítási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigény vonatkozásában elmulasztotta tételesen bemutatni, hogy az egyes feladatokra ajánlattevő milyen emberórával, gépi órával és egyéb kapacitások igényével kalkulált.

Ajánlattevő az indoklásában a személyi jellegű költségek bemutatásánál elmulasztotta részletezni és objektív részletező számításokkal bemutatni a teljesítésben résztvevő összes személynek a szerződés teljesítésére eső személyi jellegű költségeit.

Ajánlattevő az indoklásában elmulasztotta bemutatni a személyi jellegű költségek között a bérelemeket (pl. alaphér, bérpótlék), a munkáltatói költségeket (pl. adó, járulék, rehabilitációs hozzájárulás, munkavédelem, munkaegészségügy, oktatás, képzés), a működési költségeket (pl.

könyvelés, üzemeltetés, irodai, adminisztrációs, ügyviteli, pénzügyi műveletek, operatív irányításvezetés, utazás, szállás, munkaruha).

Ajánlattevő az indoklásában elmulasztotta bemutatni a dologi jellegű költségek között a teljesítéshez kalkulált szállítójármű,- gép-, eszköz-, anyagköltségeket, például bérleti díj, karbantartási, üzemeltetési (pl. üzemanyag, biztosítás, adó), útdíj, amortizációs költségeket, amelyek hiányában Ajánlatkérő nem tud meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő indoklaskérésben megjelölte, hogy kéri bemutatni az egyéb árképző tényezők és költségek, így például az ajánlati árban kalkulált iparüzési és társasági nyereség adót, az esetleges vámok, illetékek, biztosítási költségek, egyéb díjak, a gazdasági környezet (infláció, árfolyam, energia-áremelkedés stb.) miatt kalkulált kockázati tartalék bemutatását.

Ajánlattevő az indoklásában elmulasztotta tételesen bemutatni az egyéb árképző tényezőket, ezáltal Ajánlatkérő nem tud meggyőződni a kalkulált adók, esetleges vámok, illetékek, biztosítási költségek, egyéb díjak, a gazdasági környezet (infláció, árfolyam, energia-áremelkedés) miatt kalkulált kockázati tartalék mértékéről és az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő indoklaskérésében megjelölte, hogy szükséges a kalkulált haszon és elvart eredmény objektív számításokkal történő bemutatása.

Ajánlattevő az indoklásában a kalkulált hasznot és elvart eredményt elmulasztotta bemutatni, ezáltal Ajánlatkérő nem tud meggyőződni a kalkulált haszon és elvart eredmény mértékéről és ezáltal az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő az indoklaskérésben felhívta ajánlattevő figyelmét, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés 2. mondata értelmében ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlatkérő felhívta ajánlattevő figyelmét, hogy abban az esetben, ha a 8. részre vonatkozó árindokolásában nem bocsátja Ajánlatkérő rendelkezésére valamennyi az árindokolás kérelmében kifejezetten kért, ajánlati ára megalapozottságát alátámasztó adatot, információt, úgy a Kbt. 72. § (3) bekezdésének 3. mondata alapján az ajánlata érvénytelenítésre kerül (D.270/21/2020)

Megállapítható, hogy az ajánlattevő az árindokolásában nem bocsátott az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden adatot az Ajánlatkérő rendelkezésére, ezért a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy ajánlattevő ajánlata a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető, a szerződés az adott áron teljesíthető.

A fentiek alapján ajánlattevőnek a 8. részre adott ajánlata a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel érvénytelen, mivel nem bocsátott az Ajánlatkérő rendelkezésére minden adatot, ezáltal a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

13. A kérelmező 2023. július 3. napján előzetes vitarendezési kérelemmel élt az ajánlatkérő áringdolása körében az alábbi tartalommal:

„(...) 1. A fentiek alapján álláspontunk szerint az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az egyik – jellemzően elsődleges – kiindulópontnak az ár becsült értékhez viszonyított aránya kellett volna legyen, mely tárgyi esetben nem volt releváns, tekintettel arra, hogy annak a (...) 8. rész nettó 26.700.000 Ft-os értékénél minden érvényes ajánlati ár, köztük a Sanatmetal Kft. érvénytelenné nyilvánított (...) 30.525.000.-Ft összegű ajánlata magasabb volt. A megajánlott ellenértékek alapján soron következő érvényes ajánlat a (...) 8. rész esetén 94 %-kal meghaladja a fedezeti értéket. A Sanatmetal Kft. hazai gyártóként, jelentősen kedvezőbb áron tudja biztosítani az azonos funkcióval és eredményekkel rendelkező termékeket. Álláspontunk szerint, azzal, hogy a műszaki előírásnak mindenben megfelelő ajánlatunkat (fedezeti értéktől nem alacsonyabb megajánlást) aránytalanul alacsony ár okra hivatkozva érvénytelenítették, a közbeszerzési verseny jótékony hatása, mint pl. – kedvezőbb árfekvésű termék beszerzése – nem érvényesül és sérül a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás.

2. Az ajánlatkérő indokoláskérésére határidőn belül 2023. május 12. napján benyújtottuk válaszul az indoklást részletes költségkalkulációval a megajánlott részekben szereplő termékek 1 darabjára lebontva a költségeket befolyásoló tényezőket és a nyereség mértékét.

A költségek, számítások levezetése bemutatja, hogy az ajánlatunk gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető, és a kért ellenszolgáltatásért a szerződés teljesíthető.

A Tisztelt Ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatóban rögzítette, hogy: „az ajánlattevő az indoklásban a kalkulált hasznot és elvárt eredményt elmulasztotta bemutatni, ezáltal Ajánlatkérő nem tud meggyőződni a kalkulált haszon és elvárt eredmény mértékéről és ezáltal az ajánlati ár megalapozottságáról.” Az általunk benyújtott számítás, költségelemeket tartalmazó táblázat tartalmazta a haszon ismertetését tételesen %-os mértékben.

A fentiekre tekintettel kifogásoljuk, hogy amennyiben a közölt adatok nem voltak elegendőek, ajánlatkérő nem kért további kiegészítő tájékoztatást, konkrét, kifejezett tájékoztatáskérés esetén részletesebben kifejtettük volna erre vonatkozó számításainkat.

Fent leírtakra tekintettel kérjük a T. Ajánlatkérőt, hogy a Kbt. 79. § (4) bekezdés szerint az érvénytelenségről szóló döntését vonja vissza, és a megalapozott döntésükhöz szükséges adatokat konkretizálva szíveskedjen bekérni kiegészítő indokolás felkéréssel.”

14. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezést a 2023. július 7. napján adott válaszával elutasította. Az ajánlatkérő közölte, hogy az eljárás adott része tekintetben megállapított becsült értékéhez, valamint az adott részben beérkezett ajánlatok árához viszonyítottan állapította meg a kérelmező ajánlati árának aránytalanul alacsony voltát. Közölte, hogy a becsült érték az eljárás megindítását megelőzően bekért indikatív ajánlatok alapján került meghatározásra (Kbt. 28. § (2) bekezdése, Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója alapján). Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékét ismertette, mely nem azonos a részek esetében számolt becsült értékkel. Így az előzetes vitarendezés 1. pontjában rögzített számítás nem tartotta helytállónak, mivel a kérelmező ajánlatát a fedezet mértékéhez és nem a becsült értékhez viszonyította. Ellenben arra mutatott rá, hogy a kérelmező ajánlati ára a becsült értékhez és a benyújtott ajánlatok árához viszonyítottan is meghaladja a kialakult közbeszerzési gyakorlatban elfogadott 20%-os

mértéket.

Az ajánlatkérő kiemelte, hogy indokoláskérésében részletes iránymutatást adott arra, hogy az indokolás körében milyen tényeket, adatokat, számításokat szükséges bemutatni a megfelelő igazolás érdekében, illetve felhívta arra is a figyelmet, hogy a nem megfelelő indokolás benyújtása az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után. Kiemelte, hogy az érvénytelenségéről szóló döntésében tételesen kifejtette, hogy a kérelmező áringokölölása nem tartalmaz részletesen bemutatott tényeket, adatokat vagy kalkulációkat a szerződés teljesítéséhez felmerülő valamennyi eszköz-, anyag-, és járulékos költségre, a személyi költségekre (kalkulált bérköltség és adóterhei, járulékai), az ügyviteli működés- és esetleges egyéb kapcsolódó költségre nézve. A csatolt költségkalkulációban a kérelmező az annak részét képező költségeket nem részletezte az indokoláskérésben kért részletességgel. Rögzítette, hogy önmagában arra való hivatkozás, hogy a gyártó magyarországi gyártással, illetve ajánlata megfelel a műszaki tartalomnak, nem annak alátámasztására, hogy a kérelmező képes a szerződés teljesítésére a megajánlott áron.

Az ajánlatkérő a döntőbizottsági gyakorlatra hivatkozásul közölte, hogy azon adatok tekintetében, melyeket már az áringokölölásában is kért bemutatni, további indokoláskérés keretében nincs módja bekérni. A kérelmező ugyanis kérés ellenére, beszerzési árait, raktározási, szállítási, lerakási költségeit, erőforrásigényét, a személyi- és dologi jellegű költségeket, a teljesítéshez kalkulált szállítójármű, gép-, eszköz-, anyagköltség (pl.: bérleti díj, karbantartási, üzemeltetési (üzemanyag, biztosítás, adó) költségek), útdíj, amortizációs költség, az egyéb érképző tényezők és költségek (pl.: az ajánlati árba kalkulált iparüzési- és társasági nyereség adó, valamint a gazdasági környezet (úgy mint: infláció, árfolyam, energiaáremelkedés stb.) miatt kialakult kockázati tartalék és a haszon pontos összegét) nem mutatta be.

Mindezek alapján az ajánlatkérő közölte, hogy döntését nem kívánja módosítani, ugyanis a kérelmező látható módon nem teljesítette a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatában foglalt ajánlattevői kötelezettséget, nem bocsátotta rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, ezért a közölt információk nem indokolták megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Mindezek okokra tekintettel az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik mondata alapján érvénytelennek nyilvánította.

15. Az ajánlatkérő az eljárását 2023. augusztus 16. napján felfüggesztette.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozata

16. A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelmének elutasítását követően 2023. július 21. napján jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, melyben a Kbt. 69. § (1)-(3) bekezdése, a Kbt. 71. § (1) bekezdése, a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdésének megsértésére hivatkozásul kérte az ajánlatkérő jogsértő döntésének megsemmisítését.

17. A kérelmező érdemben előadta, hogy álláspontja szerint a benyújtott áringokölölás teljeskörűnek tekintendő, abból egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető, és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető. Rámutatott arra, hogy az áringokölölás részét képező táblázat utolsó oszlopa tartalmazza a megajánlott áron történő teljesítés esetére vonatkozó haszonkulcsot. Előadta, hogy a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerint különösen akkor nem megfelelő az indokolás, amennyiben megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Ezzel kapcsolatosan az ajánlatkérő hiányt ugyanakkor nem rögzített.

18. Kiemelte, hogy az ajánlatkérő egyrészt – annak ellenére, hogy az egyes részekhez tartozó (indikatív ajánlatokon alapuló) becsült értékről tájékoztatást nem adott – az érintett részek becsült értékéhez viszonyítottan állítja, hogy a kérelmező ajánlati ára különbsége nagyobb a „közbeszerzési gyakorlatban elfogadott” 20%-nál. Másrészt döntését azzal is indokolta, hogy egy magyar gyártó magyarországi gyártási kapacitása még nem elég indokolás a szerződés teljesíthetőségére. E körben felhívta a figyelmet arra, hogy a magyarországi gyártókapacitásra történő hivatkozás nem önmagában került benyújtásra, hanem a költségkalkulációt és haszonkulcsot tartalmazó kimutatás is alátámasztja a szerződés teljesítésére való kérelmezői képességet.

19. A kérelmező arra is hivatkozott, hogy a becsült érték megállapításának alapjául szolgáló indikatív ajánlatok tartalmáról nincs tudomása, ugyanakkor jelezte, hogy „amennyiben valamely ajánlattevő által előzetesen közölt indikatív árajánlat jelentősen meghaladja a piacon szokásos vagy még megfelelő haszonkulcsot tartalmazó árakat, úgy az tekinthető inkább kirívóan magas árnak mely torzítja az ajánlatkérő szempontjából a becsült érték megállapítását.”

20. Álláspontja szerint az ajánlatkérő eljárása jogszabálysértő, ugyanis az indokolással szemben támasztott követelményeknek a kérelmező által becsatolt dokumentáció mindenben megfelel, alátámasztja, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető, és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető. Megjegyezte mindemellett, hogy az ajánlatkérő vállalhatatlan részletességgel kérte igazolni a költségeket, annak ellenére, hogy az alacsony ár objektív módon igazolásra került, és igazolható a becsatolt dokumentációval. Álláspontja szerint a becsült értékkel történő összevetés önmagában nem eredményezheti az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását, abban az esetben sem, amennyiben a különbség 20%-ot meghaladó. Ugyanis a becsült érték nem tapasztalati számok alapján kerül kalkulálásra, hanem a versenytársak indikatív ajánlata alapján. Az ár vizsgálatánál ugyanakkor az objektív szempontoknak kell érvényesülniük, így „amennyiben az ár indokolása minden objektív paraméter alapján megfelelő, azaz valamennyi tényezőt figyelembe véve nyereséges gyártást, és értékesítést tesz lehetővé, úgy az objektív szempontoknak van jelentősége, nem az ellenőrizetlen tartalmú, és árképzésű indikatív ajánlatok által meghatározott becsült értékek.”

21. A kérelmező a tárgyalás alkalmával az ajánlatkérő észrevételében csatolt táblázat 1.1-1.2. pontjaival (alapanyagköltség, munkaerőköltség) kapcsolatosan előadta, hogy az indokolása 1. számú mellékletét képező ártáblázat az ajánlatkérő által hivatkozott költségelemeket megfelelő részletezettségben tartalmazza, míg az 1.3. pont (termék előállításához szükséges dologi költségek) esetében az indokolása 1. számú mellékletét képező táblázatának 5. és 6. oszlopának figyelembe vétele egyaránt szükséges. Az 2.1.1.-2.1.2. pontokkal összefüggésben (rátározási-, szállítási-, lerakási költségek) előadta, hogy az indokolása 1. számú mellékletét képező táblázatának 9. oszlopa tartalmazza az ajánlatkérő által hiányolt költségeket, így e tekintetben a hiány nem értelmezhető. A 2.2.1. pont kapcsán (személyi jellegű költségek) hangsúlyozta, hogy az indokolása 1. számú mellékletét képező táblázatának 4. oszlopa, illetőleg a szöveges indokolása elegendő információt tartalmaz ezen költségelem kapcsán, ahogy a 2.2.2. pont kapcsán (dologi jellegű költségek) az indokolása 1. számú mellékletét képező táblázatának 10. oszlopa. A 2.3. pont (erőforrásigény kalkuláció) kapcsán szintén megfelelő információt tartalmaz az indokolása 1. számú mellékletét képező táblázat 9. és 10. oszlopa, illetve az itt megjelenített kisebb táblázat. A 3. pont (általános működési költségek) tekintetében kiemelte, hogy az ajánlatkérői állítással ellentétben e tekintetben is megfelelő részletezettségű a csatolt táblázatának 9. és 10. oszlopa, ahogy a

táblázat 10. oszlopa a 4.1. és 4.3. pontok (adók, biztosítások, egyéb díjak) esetében is (egyéb költségek alatt) igazolják, hogy a kérelmező számolt ezen költségelemekkel. A 4.4. pont (kalkulált kockázati tartalék), illetve az 5. pont (kalkulált haszon) kapcsán a táblázata 11. oszlopára, illetve a szöveges indokolására hivatkozva mutatott rá arra, hogy számolt a teljesítés során felmerült kockázati tényezőkkel és megfelelő mértékű hasznot mutatott ki. Amennyiben az ajánlatkérő az ártáblázat és a szöveges indokolás alapján úgy ítélte meg, hogy a közölt adatok nem voltak megfelelőek, úgy további árindokoláskérést kellett volna elrendelnie. Mindezek mellett azt is kiemelte, hogy ahol lehetséges volt (úgy mint alapanyag költség), ott okiratokkal is alátámasztotta indokolását. Azzal ugyanakkor nem értett egyet, hogy az ajánlatkérő valamennyi költségelem tekintetében várta az okirati bizonyítékot.

22. Meglátása szerint az ajánlatkérő az alapanyagköltség, a személyi jellegű költség, a logisztika és raktározási költség, valamint a kockázati tényezők bemutatásának vélelmezett hiányát tartja problematikusnak. Álláspontja szerint az alapanyagköltség megalapozottsága megállapítható volt, hiszen indokolásban megadta az egységárakat, becsatolta a számlákat, melyek alapján az anyagköltség számítható volt. Az alapanyagköltség esetében az ajánlatkérő által hiányolt ok-okozati összefüggést pedig nem tudja értelmezni. A bérköltségek esetében – amellet, hogy nem életszerű elvárni bértartónok vagy munkaszerződések becsatolását – a szöveges indoklásból kitűnik, hogy a kérelmező saját munkavállalókkal kíván teljesíteni. A kérelmező e körben megadott a forint/órabér költséget, azaz a bértarifa költséget, mely alapján megállapítható, hogy a bérek esetében megfelelő összeggel kalkulált. A gyártási költség tekintetében pedig megadta a számításokat, és a benyújtott indoklásból a számítási metodika is levezethető volt. E körben szintén nem értelmezhető, hogy az ajánlatkérő milyen igazoló dokumentumok benyújtását várja. Mindezek mellett arra is hivatkozott, hogy a kérelmezőnek – mint gyártó – nincs kiszervezett logisztikai költsége, berraktározással kapcsolatosan költségekkel nem kell számolnia, mely a szöveges indoklásából is kitűnik. Logisztikai és raktározási költségek kalkulálását emellett önköltségszámítás alapján elvégezte, az ide vonatkozó adatokat indoklásában megadta, ekként okirati bizonyíték csatolására nem volt szükség.

Kiemelte, hogy az ajánlatkérő az általános működési költségek esetében – ami alatt az ajánlatkérő helyiségbérlés, könyvelés, irodai-, ügyviteli-, pénzügyi stb. költségek bemutatását várta – is hiányolta az okiratok benyújtását. A kérelmező ugyanakkor ezeket a költségeket indoklásában az általános működési költségek alatt megadta, az általa megjelölt %-os érték megfelelősége az adóhatóság által elfogadott kalkulációból levezethető, azonban az okiratok benyújtása az egyes költségelemekre külön-külön szintén értelmezhetetlen.

A kockázati tényezők tekintetében kiemelte, hogy a valós adatokkal történő alátámasztás nem értelmezhető, ugyanis a jelenlegi körülmények között nem lehetséges előzetesen megmondani, hogy egy háborús esemény miként érinti majd a gazdasági környezetet. Ellenben kiemelte, hogy indoklása ezen költségelemet is tartalmazza, jelentős tartalékkal számolt az esetleges kockázatok figyelembevételével. A haszonnal kapcsolatos költségekre pedig nincs hatással az, hogy a 24 hónapra vállalt rendelési idő alatt a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott mennyiséget az ajánlatkérő a szerződéskötést követően azonnal vagy később rendeli meg. Továbbá egy adott termékre kalkulált haszonkulcs az egységár és a megadott %-os érték alapján egyértelműen kalkulálható volt. Végezetül kiemelte, hogy az ajánlati ár számítása a számviteli törvényen alapuló önköltségszámításon, illetve a vállalatirányítási rendszerből kinyert adatok kalkulációja alapján történt.

Az ajánlatkérő észrevételei

23. Az ajánlatkérő jogorvoslati kérelemre tett észrevételében az alaptalan kérelem elutasítását kérte.

24. Az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdése kapcsán kiemelte, hogy jogsértés nem történt, hiszen a vizsgálatot elvégezte – ennek ellenkezőjét maga a kérelmező sem állította. A Kbt. 69. § (2) bekezdése kapcsán pedig kiemelte, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenítésére megalapozottan jutott. E körben az előzetes vitarendezésre adott válaszában megismétlése mellett kiemelte, hogy az indokoláskérés összeállításakor figyelembe vette, hogy a jelenlegi bizonytalan piaci környezetben egy olyan szállítás gazdaságilag teljesíthető igazolását várja el, melynek keretében a kérelmező 24 hónapon keresztül köteles termékeket a megajánlott áron szállítani. Az ajánlatkérő erre tekintettel olyan adatokra vonatkozóan kért alátámasztott indokolást, melynek elemzéséből meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. E körben kiemelte, hogy indokoláskérésében konkrétan meg is nevezte, hogy mely tények, adatok és kalkulációk részletes bemutatását kéri annak érdekében, hogy meggyőződhessen, a szerződés az adott áron teljesíthető.

25. Az ajánlatkérő az alábbi táblázatban szemléltette a kért adatok értékelését.

	Árindoklás kérdésben kért adat	Árindoklásban az erre vonatkozó adat helye	Ajánlatkérő megállapítása
1.1.	a megajánlott termék előállításához felhasznált alapanyag költségek	„Árindoklás 1. sz. melléklet” táblázat 3. oszlopa	Kérelmező a kért adatot megadta, de a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.
1.2.	a megajánlott termék előállításához felhasznált személyi (munkaerő) költségek	„Árindoklás 1. sz. melléklet” táblázat 4. és 7. oszlopa	Kérelmező a kért adatot megadta, de a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.
1.3.	a megajánlott termék előállításához felhasznált dologi (gép költség, energia költség, üzemelési költség stb.) költségek	„Árindoklás 1. sz. melléklet” táblázat 5. oszlopa	Kérelmező a kért adatot megadta, de a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.
2.1.1	raktározási feladatainak elvégzésére kalkulált emberi erőforrásigény	Az árindoklásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
2.1.2	szállítási, lerakási feladatainak elvégzésére kalkulált gépi erőforrásigény	Az árindoklásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
2.2.1	személyi jellegű költségeknél bemutatni a bérelemeket (pl.	Az árindoklásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.

	alaphér, bérpótlék), a munkáltatói költségeket (pl. adó, járulék, rehabilitációs hozzájárulás, munkavédelem, munkaegészségügy, oktatás, képzés)		
2.2.2	a dologi jellegű költségeknél bemutatni a teljesítésben igénybe vett szállítójármű-, gép-, eszköz-, anyagköltségeket, például bérleti díj, tárolási, karbantartási, üzemeltetési (pl. üzemanyag, biztosítás, adó), útdíj, amortizációs költségek	Az árindokolásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
2.3.	Az erőforrás igény kalkulációja, valamint a személyi és dologi költségek alapján a raktározására, szállítására, lerakására kalkulált személyi és dologi jellegű költségeket	A szöveges árindokolás 4. oldalán nyilatkozik, hogy az üzemi működési költség tartalmazza a logisztikai és raktározási költségeket. „Árindokolás 1. sz. melléklet” táblázat legalsó kiegészítő táblázatában van logisztikára való utalás.	Raktározási költségek bemutatása hiányzik. A logisztikai költségek egy százalékos aránnyal kerültek bemutatásra „Árindokolás 1. sz. melléklet” táblázat 9. és 10. oszlopára való utalással. Az ajánlatkérő által kért logika szerint a költségek nem kerültek kidolgozásra és bemutatásra, Kérelmező a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.
3.	A megajánlott termékre eső általános működési költségek (pl. helyiség bérlet, könyvelés, üzemeltetés, irodai, adminisztrációs, ügyviteli, pénzügyi műveletek, operatív irányítás-vezetés, utazás, szállás, munkaruha)	„Árindokolás 1. sz. melléklet” táblázat 9. és 10. oszlopa	Ajánlatkérő az általános működési költségek tételes bemutatását és a megajánlott termékre eső kalkulációját kérte. Kérelmező a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.

4.1.	adók (iparüzési, társasági nyereség adó)	Az árindokolásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
4.2.	esetleges vámok, illetékek	A szöveges árindokolás 5. oldalán nyilatkozik.	Kérelmező a kért adatot megadta
4.3.	biztosítási költségek, egyéb díjak	Az árindokolásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
4.4.	a gazdasági környezet (infláció, árfolyam, energia-áremelkedés, háború stb.) miatt kalkulált kockázati tartalék bemutatása	Az árindokolásban nem szerepel ilyen adat.	Kérelmező a kért adatra egyáltalán nem nyilatkozott.
5.	kalkulált haszon	„Árindokolás 1. sz. melléklet” táblázat 11. oszlopa	A haszon egy százalékos aránnyal került bemutatásra. Kérelmező a részletes, számszerű, okirati bizonyítékokon nyugvó objektív tájékoztatást elmulasztotta.

Kiemelte, hogy mivel a kérelmező kötelessége az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adat, kalkuláció rendelkezésre bocsátása annak érdekében, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen az ajánlati ár megalapozottságáról, így ennek elmaradása miatt az ajánlatkérő helytállóan döntött a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik mondata alapján.

26. Az ajánlatkérő vitatta a kérelmező által állított jogsértések megtörténtét. A Kbt. 72. § (3) bekezdése kapcsán kiemelte, hogy amennyiben az ajánlattevő nem valamennyi, az indokoláskérésben kifejezetten kért, az ajánlati árat megalapozó adatot, információt bocsát rendelkezésre, úgy az ajánlata a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik mondata alapján érvénytelenítésre kerül. Az ajánlatkérő a D.270/21/2020. és a D.61/33/2018. döntőbizottsági határozatra történő hivatkozás mellett arra mutatott rá, hogy a kérelmező indokolásában csupán néhány költségelemet szerepeltetett, ellenben azokat nem részletezte, hanem egy összegben, és bizonyos esetekben más költségekkel egybefoglalva tüntette fel. Megjegyezte, hogy az ajánlatkérő indokoláskérésében felsorolt néhány költségtípust, amelyet kifejezett ismertetését kérte. A jelen észrevételében csatolt táblázat pedig tételesen megjelölte azon költségelemeket, amelyeket a kérelmező elmulasztott önállóan és tételesen bemutatni. Ezek közül is a gazdasági környezet (infláció, árfolyam, energia-áremelkedés, háború stb.) miatt kalkulált kockázati tartalék bemutatásának hiányát emelte ki. Mivel a szerződést ajánlatkérő 24 hónapra kívánja megkötni, így kérte, hogy a kérelmező mutassa be a gazdasági környezet, különösen az infláció, árfolyam-ingadozás, energiaárak, orosz-ukrán háború hatásai kapcsán milyen kockázati tartalékkal kalkulált. Az ezzel kapcsolatos adatkérésére ugyanakkor egyáltalán nem érkezett kérelmezői nyilatkozat. Kiemelte, hogy ezen adat megadását azért lényeges elem, mivel az ajánlatkérő tapasztalata, hogy a szerződött ajánlattevők a szerződéskötést követően éppen a megváltozott piaci környezetre hivatkozással állítják, hogy nem tudják az eredeti áron terméküket szállítani, szolgáltatásukat nyújtani, így egy árindokolás során kiemelt jelentősége van annak, hogy ajánlattevő igazolja, hogy olyan árat határozott meg, amelyen 24 hónapon keresztül haszonnal tudja szállítani termékeit. A megfelelő indokolásnyújtás megadásának elmulasztása okán állította, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik mondatának megfelelően járt el akkor, amikor érvénytelennek

nyilvánította a kérelmező ajánlatát, és rámutatott a Kúria Kfv.IV.37.033/2023/5. számú ítéletére.

27. Azon kérelmezői állásponttal kapcsolatosan, miszerint az árandokolás teljes körű volt és abból megállapítható, hogy a szerződés a megajánlott áron a gazdasági ésszerűségnek megfelelően teljesíthető, előadta, hogy az általa kifejezetten kért költségelemek bemutatását a kérelmező mellőzte, az adók, kockázati tartalék költségelemek bemutatását teljes mértékben elmulasztotta. Ebből adódóan az ajánlatkérő nem tudott meggyőződni arról, hogy a kérelmező a megajánlott aránytalanul alacsony áron képes lenne 24 hónapon keresztül szállítani. Mindezek mellett arra is rámutatott, hogy az ajánlatkérőnek nincs olyan kötelezettsége, hogy az egyes részekhez tartozó becsült értékről tájékoztatást adjon. A becsült érték előzetes megadásának mellőzése nem jogsértő, melyre történő kérelmezői hivatkozás elkésettnek is bizonyul, hiszen ezzel önmagában az árandokoláskérés kiadásának létjogosultságát kifogásolja a kérelmező. Hangsúlyozta, hogy nemcsak a becsült értéknek, hanem az eljárásban érkezett ajánlatok egymás közötti viszonyának is jelentősége van, melyet figyelembe véve is árandokolás kérést kellett kibocsátania. Megjegyzete, hogy a tárgyi eljárásban a 8. részben beérkezett ajánlatok átlagára 52.014.630.-Ft volt, így ezt figyelembe véve is nyilvánvalóan árandokoláskérést kellett az ajánlatkérőnek kibocsátania. Az ajánlat érvénytelenségét ugyanakkor – a kérelmező állításával szemben – nem a becsült értéktől való eltérés eredményezte. A becsült értéktől való eltérés kizárólag az árandokoláskérést alapozta meg, ellenben az ajánlat érvénytelensége azon múlt, hogy a kérelmező nem adott meg minden kért adatot, és az ajánlatkérő a vonatkozó joggyakorlat alapján nem kérdezhetett rá újra ugyanarra. Az pedig, hogy teljesíthetetlen részletességű árandokolás benyújtását kérte az ajánlatkérő, szintén elkésett hivatkozás, tekintettel arra, hogy az indokoláskérés kiadására 2023. május 9. napján került sor.

28. Az ajánlatkérő a tárgyalás alkalmával azt hangsúlyozta, hogy a kérelmezői indokolásban megadott összegekről az azokat alátámasztó dokumentumok hiányában egyrészt nem tudta megállapítani, hogy azok megalapozottak lennének-e, másrészt számadatok közlésével az ajánlatkérő nem láthatta, hogy azok milyen elemekből tevődnek össze. Mindezek alapján nem tudta például megítélni azt, hogy a személyi jellegű költségek az irányadó jogszabályi követelményeknek megfelelnek-e, illetve a kérelmező saját munkavállalóval vagy alvállalkozóval kíván-e teljesíteni. Álláspontja szerint a táblázata 1.1.-1.2.-1.3. pontjai (alapanyagköltség, munkaerőköltség, termék előállításához szükséges dologi költségek) tekintetében állította, hogy azok okiratokkal nem kerültek alátámasztásra. Így például az 1.3. pont tekintetében az előállításához számolt anyagköltség, szállítási költség, illetve az előállítással összefüggő költségek nem kerültek igazolásra, ahogy az ehhez kapcsolható energia-, gépköltség és minden olyan egyéb költség összege sem, mely az előállítással összefüggésben felmerülhet. Ennek hiányában az ajánlatkérő azt sem tudta megítélni, hogy a kérelmező valóban minden olyan jellegű költséggel számolt, mely az előállítással összefüggésben felmerült. Azzal, hogy a kérelmező számlákat csatolt az anyagköltség igazolása alatt, logikai és számszaki levezetés nélkül nem vált értelmezhetővé, valamint az sem volt megállapítható, hogy a számla és az indokolásban közölt összeg között ok-okozati összefüggés hogyan mutatható ki.

Az 2.1.1. ponttal összefüggésben (raktározási költség) arra hivatkozott, hogy okirati bizonyíték csatolásával ki lehetett volna mutatni, hogy bérlettel vagy saját helyiséggel rendelkezik a kérelmező, másrészt ezen költségelem nem is került megjelenítésre az indokolásában. Arra vonatkozóan pedig semmilyen utalás nem volt az indokolásában, hogy a termékeket a kérelmező előre legyártja és később ezen előre legyártott termékeket fogja az ajánlatkérő részére leszállítani. A 2.1.2. pont (szállítási-, lerakási költségek) kapcsán arra

hivatkozott, hogy e tekintetben ki lehetett volna mutatni, hogy ezen költségelem milyen tételekből adódik össze, azaz miként kalkulált kérelmező az adókkal, útdíjjal, a járműhasználat és az amortizációs költségekkel (melyeket szintén alá lehetett volna támasztani okiratokkal). Vitatta a 2.2.2. pont (dologi jellegű költségek), a 2.3. pont (erőforrásigény kalkuláció) és a 3. pont (általános működési költség) megfelelő kidolgozását, ahogy arra is hivatkozott, hogy a kérelmező a vállaltirányítási költséget százalékos arányban jelölte meg, melyből szintén nem derül ki, hogy a kérelmező milyen költségelemekkel számolt e tétel kapcsán. Ugyanígy a 4.1. és 4.3. pontok (adók, biztosítások, egyéb díjak) tekintetében is csak egy számadat került közlésre, melyből nem derül ki, hogy milyen adók, biztosítási költségek kerültek felszámításra, milyen egyéb díjakkal számolt a kérelmező. A 4.4. pont (kalkulált kockázati tartalék) tekintetében pedig az ajánlatkérőnek pontosan látnia kell, hogy a 24 hónapos teljesítés tekintetében valóban és valós adatok alapján számol a kérelmező az infláció, az árfolyam és az energiaáremelés, vagy egyéb háborús helyzet miatt bekövetkezett változással. Azzal pedig, hogy egy számadat megjelölésre került nem került kifejtésre, hogy az egyes tételek kapcsán milyen kockázati tényezőkkel számolt, holott ennek kimutatása valamennyi árelem tekintetében követelmény volt.

Az ajánlatkérő végezetül előadta, az, hogy a kérelmező gyártó, nem fogadható el kizárólag számadatakra történő hivatkozás, hiszen a vállaltirányítási rendszerből kinyerhető adatokból pontosan le lehet vezetni, hogy a teljesítést milyen alapanyagok, milyen mértékben és azok milyen mértékű felhasználásával történik. Meglátása szerint amennyiben valamely számadat nincs okirattal alátámasztva, akkor az ajánlatkérő nincs abban a helyzetben, hogy megítélhesse, a kérelmező az adott költségelemmel milyen logikai levezetés alapján számolta. Amennyiben pedig a kérelmező számára valamely költségelem nem releváns, úgy erre vonatkozóan szükséges nyilatkozatot benyújtani, ellenkező esetben az ajánlatkérő csak azt tudja megítélni, hogy a kérelmező nem tett megfelelő indokolást.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

29. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárást 2023. március 2. napján indította meg, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezései az irányadók.

30. A Döntőbizottság az érdemi vizsgálatot megelőzően elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelmező árindokolásának valamennyi melléklete üzleti titok részét képezi. A Döntőbizottságnak ennek okán a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdés szerint kell eljárnia, mely jogszabályhely értelmében a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen. A Döntőbizottság a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy a kérelmező által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak ne kerüljenek nyilvánosságra, így a tárgyi határozatban kizárólag a kérelmező által a tárgyi jogorvoslati eljárásban tett nyilatkozataival összeegyeztethető mértékben kerültek a releváns adatok rögzítésre, illetve az eljárás során is ezen mértéket megtartva járt el a döntés indokolása körében megjelenített adatok tekintetében.

31. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította-e érvénytelenné a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, illetve ezzel összefüggésben az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 72. § (3) bekezdését akkor, amikor a kérelmező ajánlatát úgy

nyilvánította érvénytelenné, hogy a kérelmező által megadott árandokolást követően nem kért további kiegészítő indokolást.

32. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1)-(3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

33. Az ajánlatkérőt a Kbt. alapján többirányú kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata és értékelése tekintetében. Az ajánlatok érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről. Az ajánlatkérőt terhelő ellenőrzési kötelezettség ugyanakkor nem általános jellegű.

34. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, amennyiben az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében, azaz amennyiben az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kérhet alátámasztott indokolást, amelyek indokolása elemzéséből következően meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. Ennek érdekében pedig olyan részletezettségű és pontosságú indoklaskérés megfogalmazása szükséges, amely alkalmas arra, hogy a felhívott ajánlattevő a kért adatokra megfelelő indokolást tudjon adni. A Kbt. 72. § (3) bekezdése továbbá lehetőséget biztosít az ajánlatkérő számára arra, hogy az ajánlattevői indoklással kapcsolatban további tájékoztatást kérjen, egyúttal kötelezettségként rögzíti az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződést. A Kbt. e rendelkezése nem határozta meg az indoklaskérés pontos tartalmát, számát, azonban rögzítette, hogy az indoklás a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan kérhető, mégpedig annak érdekében, hogy meggyőződhessen az ajánlati elem megalapozottságáról. Lényeges ugyanakkor, hogy az indoklás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumai, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az ajánlattevő számos olyan objektív okot igazolhat, amelyek alátámasztják a szerződés teljesíthetőségét a megajánlott ellenszolgáltatásért. Ilyen objektív okokat – nem taxatív jelleggel – a Kbt. 72. § (2) bekezdésében a jogalkotó tartalmilag is kiemeli.

35. Az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét arra tekintettel állapította meg, hogy a kérelmező nem bocsátott az ajánlatkérő rendelkezésre minden – az ajánlatkérő által indoklaskérés keretében kifejezetten kért – adatot, így (ennek hiánya okán) az árindokolásban közölt információk nem támasztották alá megfelelően, hogy a kérelmező ajánlata a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető, a szerződés az adott áron teljesíthető. A kérelmező ajánlatának érvénytelenségét így a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatában foglalt ajánlattevői kötelezettség nem teljesítése eredményezte.

36. Áttekintve a kérelmezői ajánlat érvénytelenségéről szóló ajánlatkérői döntést az volt megállapítható, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét az árindoklaskérésben megjelölt költségelemek bemutatásának hiánya, vagy nem részletes bemutatása, illetve az előállítás költségeinek nem objektív módon történő alátámasztása eredményezte. A kérelmező

egyrészt vitatta indokolásának nem megfelelő voltát, másrészt arra mutatott rá, hogy amennyiben a benyújtott indokolás mégis kérdéseket vet fel az ajánlatkérő oldalán, úgy az ajánlatkérőnek lehetősége lett volna további kiegészítő indokolást kérni ahelyett, hogy ajánlatát érvénytelennek nyilvánítsa. Az ajánlatkérő ezzel szemben egyrészt vitatta a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatának alkalmazhatóságát, másrészt arra hivatkozott, hogy az egyes tételek alábontásának hiányában azok megalapozottságáról nem tudott meggyőződni, és okirati bizonyíték csatolásának hiányában, kizárólag egy számadat közlésével azt sem tudta megállapítani, hogy az adott költségelemmel a kérelmező milyen logikai levezetés alapján számolt. Mindezek pedig együttesen nem tették lehetővé azt, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen a szerződés adott áron történő valós teljesíthetőségéről.

37. A Döntőbizottság annak érdekében, hogy az ajánlatkérői döntés jogszerűsége körében állást foglalhasson, és így a jogorvoslati kérelemben foglaltak körében döntést hozhasson, előbb a közbeszerzési dokumentumokban megjelenő ajánlatkérői előírásokat vizsgálta meg, majd az ajánlatkérői döntésben megjelenő indokolásokat vetette össze az áringoklás kéréssel és az arra adott kérelmezői válasszal.

38. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő cementnélküli beültetésre alkalmas totál térdprotézis-rendszer beszerzése tekintetében kívánt eljárást lefolytatni a vizsgált 8. részben. Az ajánlatkérő a beszerzés mennyiségét 150 darabban, míg a teljesítés határidejét a szerződés aláírásától számított 24 hónapban határozta meg. A közbeszerzési dokumentumok előírásai alapján a nyertes ajánlattevő az előírt mennyiséget az ajánlatkérő egyedi megrendelése alapján köteles majd leszállítani a szerződés teljes időtartama alatt. Az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján indoklásadásra hívta fel a kérelmezőt, mivel megállapította, hogy a kérelmező ajánlati ára az eljárás becsült értékéhez és az adott részben benyújtott ajánlatok alapján számított átlagárhoz képest aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. Az ajánlatkérő az indokláskérésben iránymutatásul közölte azon tényeket, adatokat, számításokat, melyek bemutatását elvárta, illetve (ahol lehetséges ott) kérte okirati bizonyíték benyújtását. Az ajánlatkérő indokláskérésében különálló pontokba szedte azon költségelemeket, melyek bemutatását kifejezetten várta. Ezen költségelemek a következők szerint foglalhatók össze:

- a beszerzés vagy az előállítás költségei (gyártó esetében előállításához felhasznált alapanyag költség, személyi (munkaerő) és dologi (gép-, energia-, üzemeltetési- stb. költség);
- a termék beszerzési, raktározási, szállítási, valamint lerakási feladatainak elvégzésére kalkulált erőforrásigény (emberóra, gépigény, egyéb kapacitások igénybevételének bemutatásával);
- személyi jellegű költségek (a teljesítésben résztvevő valamennyi személyre számolva);
- dologi jellegű költségek (igénybe vett szállítójármű-, gép-, eszköz- és anyagköltségek vonatkozásában);
- a megajánlott termékre eső általános működés költségek;
- a megajánlott termékre eső egyéb árképző tényezők és költségek;
- megajánlott termékre kalkulált haszon (objektív számításokkal).

39. A kérelmező áringoklása három részből tevődött össze. Egyrészt egy szöveges indoklásból, másrészt egy, a teljesítéssel összefüggésben számolt költségeket tételesen tartalmazó táblázatból, harmadrészt pedig a protézisek beszerzési- és csomagolási számláiból. A kérelmező mind a tételes táblázatát, mind a becsatolt számlákat üzleti titokként kérte kezelni, mivel azok a kérelmező árazási politikáját és üzleti stratégiáját érintő információkat tartalmaznak, így nyilvánosságra kerülésük súlyosan sértené a kérelmező gazdasági érdekeit. A kérelmező a szöveges indoklásában vezette le, hogy a termékek magyarországi

gyártójaként harmadik fél bevonása nélkül értékesít, a gyártás saját alkalmazottak igénybevételeivel történik, illetve felsorolta azokat a költségtényezőket, melyekkel számolt az ajánlati ár kialakítása során. Ennek körében levezette a haszon, a gépköltség és a bérköltség számításának metodikáját, meghatározta az üzemi működési költségek és a kérelmező általános működési költségei tekintetében figyelembe vett tételeket, illetve levezette, hogy a táblázatban bemutatott önköltség az alapanyag-, a bér-, a járulék-, a gépek értékcsökkenését, energia- és az összes járulékos költséget magába foglalja. Mindezek mellett a megajánlott termékekre eső egyéb árképző tényezők és költségek tekintetében azt is rögzítette, hogy a termékek belföldön, saját üzemben történő gyártása lévén a gyártáshoz szükséges alapanyagokat uniós tagállamból vámmentesen szerzi be, és a beszerzési ár tartalmazza a fuvarköltséget.

A kérelmező az indokolása 1. számú mellékletét képező (üzleti titoknak minősített) táblázat keretében az adott termék alkotóelemire vetítve (kategóriaszámra lebontva) egyenként meghatározta az előállítással összefüggő időkeretet (5. oszlop); a megajánlott nettó egységárat (1. oszlop); majd feltüntette az alapanyagköltséget, a bér, gép szerszám, energia és egyéb felmerülő költségek mindösszesen összegét (2. oszlop), és ehhez tételenként megjelölte az anyagköltséget (3. oszlop), a bér- és járulék költségét (4. oszlop), a gép költséget (6. oszlop), a bér munka (7. oszlop) költségét, továbbá megjelölte az üzemi működési költséget (9. oszlop) és a kérelmező általános működési költségét (10. oszlop). Ezek összesége alapján számolható volt a felolvasólapon feltüntetett egységár és a táblázat 11. oszlopában az egyes tételekre vetítve százalékos arányban megjelölte a számolt haszonkulcsot is. A kérelmező mindezek mellett egy kiegészítő táblázatot is mellékel a 9. és a 10. oszlopok tekintetében, melyben százalékos arányban jelölte meg a számolt vállalatirányítási költséget, a kereskedelmi hálózat és a működés költségét, az üzemirányítási költséget, illetve a logisztikai költségek alatt a műszerkihelyezési, illetve a konszignációs raktárkészlet biztosításának és pótlásának költségét.

40. A Döntőbizottság az ajánlatkérői döntésben megjelenő érvénytelenségi pontokat egyenként vetette össze a kérelmező áringokolásával és az alábbi megállapításra jutott.

41. Az előállítással kapcsolatos költségek tekintetében – mely alatt az ajánlatkérő az alapanyag, illetve a személyi és dologi jellegű költségek bemutatását várta – a kérelmező indokolásának mellékletét képező táblázat, illetve a szöveges magyarázat együttesen tartalmazott adatokat és magyarázatot. A megajánlott termék tekintetében az egyes alkotóelemekre vetítve különállóan lebontásra került az alapanyag költség (3. oszlop), melynek alátámasztásaként a kérelmező csatolta az egy tételre vetített beszerzési árat és a csomagolási költséget alátámasztó számlákat. A kérelmező a személyi jellegű költségek tekintetében szintén ismertette az általa számolt költségeket, melyet a táblázatban valamennyi alkotóelemre lebontva bemutatott (4. és 7. oszlop), és az 5. oszlopban feltüntetett időkeret alapján a szöveges magyarázatban közölt bértarifa számítási mód segítségével visszaosztható volt. A kérelmező szöveges magyarázatában pontosan kifejtette, hogy a teljesítésben résztvevő alkalmazottak órabére 3.750.-Ft, mely bértarifát egyebekben az órabér és a munkáltató (azaz a kérelmező) által fizetett járulék összege alapján kalkulált. Mindezek mellett a kérelmező azt is kifejtette, hogy a műveleti bérköltség a műveleti idő és a bértarifa szorzata alapján számítható, és a termékek előállításának összes bérköltsége az összes művelethez tartozó bérköltség összege alapján számítható, illetve nyilatkozatából egyértelmű volt, hogy a teljesítést saját munkavállalóival (és nem alvállalkozó igénybevételeivel) kívánja megvalósítani. Hasonló módon a kérelmező a dologi jellegű költségek tekintetében is feltüntette a tételenként számolt költségek összegét (6. oszlop), továbbá az 5. oszlopban meghatározta az előállításra számolt időkeret mértékét. A táblázatot kiegészítő szöveges

magyarázatában a kérelmező azt is levezette, hogy a művelet gépköltsége a műveleti idő és a géptarifa szorzata alapján számolható, a géptarifa Ft/óra vetített számítása a gép bekerülési értéke, illetve a termék előállításának mindösszesen gépköltségét az összes művelethez tartozó gépköltségek összege határozza meg.

Mindezek együttes értékelése alapján a Döntőbizottság nem értett egyet az ajánlatkérővel a tekintetben, hogy a kérelmező elmulasztotta tételesen bemutatni az előállítással kapcsolatosan felmerülő alapanyag, illetve személyi- és dologi jellegű költségeit, ahogy azzal sem, hogy a kérelmező elmulasztotta feltüntetni az előállítás tekintetében kalkulált óraszámot és az egyéb kapacitások igénybevételenek alakulását. A Döntőbizottság szakmai megítélése szerint a kérelmező által csatolt táblázat és szöveges magyarázat együttes értelmezése alapján ezen költségelemek tételesen számíthatók voltak, a visszabontás a szöveges magyarázatban kifejtettek alapján elvégezhető volt mind a költségek, mind pedig az ajánlatkérő által hiányolt „ember óra”, „gép óra” tekintetében. A kérelmező mindezek mellett a bértarifa költségének számítása során rögzítette azt is, hogy annak kialakítása során a munkáltatói járulék mértékével is számolt, ekként nem volt értelmezhető az ajánlatkérő arra tett megállapítása, hogy a kérelmező a bérelemeket és a munkáltatói költségeket elmulasztotta bemutatni. Az, hogy az egyes bérelemek és munkáltatói költségek különálló (és nem összességében történő) bemutatása követelmény lenne, az indokoláskérés alapján nem volt egyértelműen megállapítható, ahogy az indokoláskéséből az sem volt levezethető, hogy az ajánlatkérő valamennyi, az előállítás tekintetében kért adat okirattal történő alátámasztását is kifejezetten előírta volna. A Döntőbizottság egyetértett a kérelmezővel a tekintetben, hogy az alapanyagköltségek az indokolásadás mellékletét képező beszerzési számlák adatai alapján alátámasztásra kerültek, melynek kapcsán nem volt értelmezhető az ajánlatkérő által hiányolt ok-okozati összefüggés ismertetése. Az előállítás tekintetében kért további költségelemek, azaz a személyi és a dologi költségek tekintetében pedig maga az ajánlatkérő sem tudta megjelölni azt, hogy mely okirati bizonyíték becsatolását tartotta volna megfelelőnek ahhoz, hogy az indokolásban feltüntetett összeg megalapozottságát megállapíthassa.

42. A raktározással, szállítással kapcsolatos költségek tekintetében szintén megállapítható volt, hogy a kérelmezői oldalon felmerült költségek bemutatása az indokolásban megjelent. E körben a szöveges magyarázat, az indokolás mellékletét képező táblázat (9. oszlop), illetve az utóbbit kiegészítő kisebb táblázat tartalmazott adatokat. A szöveges magyarázatban közöltek alapján látható volt, hogy a kérelmező a logisztikai és raktározási költségeket az üzemi működési költségek körében kalkulálta, melynek keretében nyilatkozott arról is, hogy a gyártás a kérelmező üzemében történik, és a beszerzési láncolatra tekintettel az alapanyagok beszerzési ára tartalmazza a fuvarköltséget. A kérelmező mindezek mellett a táblázat 9. oszlopában a megajánlott termékekkel összefüggésben feltüntette a felmerült egyéb költségeket (úgy mint üzemi működési költségek) mindösszesen összegét, majd a kiegészítő táblázat keretében százalékos arányban bemutatta a logisztikai költségeket (úgy mint az üzemirányítás költsége, műszerkihelyezés és konszignációs raktárkészlet biztosításának és pótlásának költsége). Mindezek alapján a raktározással, szállítással kapcsolatos költségek a megajánlott eszköz alkotóelemeire lebontva visszaoszthatók voltak, illetve a nyilatkozata alapján tudható volt, hogy a kérelmező, mint gyártó nem kalkulált kiszervezett logisztikai költséggel, így nem volt értelmezhető az ajánlatkérő okirati bizonyíték csatolása tekintetében tett előadása a raktár bérlésére vonatkozóan. Áttekintve továbbá az indokolást az is látható volt, hogy a kérelmező a raktározás és a szállítás tekintetében is számolt dologi és személyi jellegű költségekkel. A dologi jellegű költségek tekintetében az indokolásának mellékletét képező táblázat 10. oszlopa – valamennyi alkotóelemre különállóan lebontva – tartalmazott összeget, a kiegészítő táblázatban pedig az ide vonatkozó költségelemek (úgy mint kereskedelmi hálózat és működési költségek, üzemirányítási költség) alatt feltüntetett

százalékos arány alapján az egy tételre számolt költség visszaosztható, azaz kimutatható volt. A személyi jellegű költségek tekintetében pedig a tárgyi határozat 41. pontjában kifejtettek szintén figyelembe vehetők voltak a számolt költség és időkeret mértéke tekintetében, ugyanis a kérelmező a teljesítésben résztvevő valamennyi személy tekintetében készített kimutatást mind az indokolása szöveges, mind táblázatos részében.

43. Az általános működési költségek, adók, és egyéb a működéssel összefüggő költségek az indokolás mellékletét képező táblázatban kerültek bemutatásra. A kérelmező a táblázat 10. oszlopában a megajánlott eszközök valamennyi alkotóelemére vetítve feltüntette az általános költségek összegét. Figyelemmel arra, hogy a működési költségek alatt a vállalt fő tevékenységének végzése során felmerült valamennyi költséget szükséges érteni, így a kérelmező helytállóan mutatott rá arra, hogy ezen tétel sor alatt számolhatott az ajánlatkérő által hiányolt adók, biztosítási díjak, és egyéb, a működéssel összefüggésbe hozható költségek összességével (pl.: könyvelés, pénzügyi műveletek, irodai, adminisztrációs és irányítási-vezetési költségek, munkaruházat stb. költségei). Mindezek mellett pedig a kiegészítő táblázatban az irányítással összefüggésbe hozható költségeket százalékos arányban is feltüntette, így az egy tételre számolt költségek aránya szintén megállapítható volt. Azon ajánlatkérői hivatkozás, miszerint a kérelmező nem különállóan, hanem egy összegben tüntette fel a működési költségeket, továbbá indokolásában az adók és biztosítási költségek, egyéb díjak összege tételesen nem került bemutatásra, a Döntőbizottság szakmai megítélése szerint azért nem eredményezhette a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét, mert az indokoláskérésből nem volt kiolvasható, hogy az ajánlatkérő ezen költségelemek különálló bemutatását várta volna el. Áttekintve ugyanis az indokoláskérést csak az volt látható, hogy az ajánlatkérő az általános működési költségek és az egyéb árképző tényezők és költségek bemutatását várta el, melyhez példálózó felsorolásával tette világossá, hogy mely költségelemekkel történő számítást tartja szükségesnek. A kért kimutatás így nem kizárólag költségelemekre lebontva volt megtehető, hanem akár teljesíthető volt a kérelmező által megadott módon. Mindezek mellett pedig a kérelmező arra is helytállóan hivatkozott, hogy az egyes műveleti költségek (pl.: könyvelési díj, banki költség, munkaruházat költsége) egy tételre történő lebontása és okirattal történő alátámasztása egy gyártó cég esetében nem teljesíthető úgy, ahogy azt az ajánlatkérő elvárná, hiszen egy több száz terméket gyártó cég esetében egyetlen tételre lebontani, tételesen felsorolni, és okirattal alátámasztani a költségeket, nem kivitelezhető.

44. A megajánlott termékre kalkulált haszon mértéke az indokolásban szintén megadásra került. A kérelmező az indokolás mellékletét képező táblázat 11. oszlopában az egyes alkotóelemekre vetítve százalékos arányban megjelölte a haszonkulcs mértékét, illetve az indokolása szöveges részében levezette azt is, hogy a haszon, az elvárt nyereségszint mértéke, az egyes tételekre vetítve megadott egységár és az önköltségi ár különbözete alapján számítható. Ebből eredően a kérelmező által számolt haszon összege pontosan visszaosztható volt valamennyi tételre lebontva, az egyes tételekre számolt haszon összege a szöveges magyarázatban leírtak alapján kimutatható volt. Figyelemmel továbbá arra, hogy egy vállalkozás az elvárt hozam meghatározása során szükségszerűen számol az egyes kockázati tényezőkkel, a Döntőbizottság helytállónak fogadta el a kérelmező azon hivatkozását, miszerint a haszon alatt volt szükséges érteni az ajánlatkérő által hiányolt kockázati tényezők kalkulálását, és a kérelmezőnek lehetősége volt arra, hogy ezek együttesét (haszon, kockázati tartalék) mutassa ki indokolásában. A haszonszámítás szabályait figyelembe véve ellenben nem volt értelmezhető az ajánlatkérő arra vonatkozó hivatkozása, miszerint a kérelmezőnek okiratokkal kellett volna alátámasztania az általa megadott adatokat.

45. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettek alapján jutott arra a megállapításra, hogy a kérelmező az indokoláskérését alapul véve – az ott megjelölt szempontok szerint – a saját számítási metodikájának ismertetése által mutatta be azon költségelemeket, melyekkel az ajánlati ár kialakítása során számolt, és ahol lehetősége volt ott okirati bizonyítékot is csatolt. Mivel az ajánlati ár kialakítása ajánlattevői kompetencia, mely adott esetben eltérhet az ajánlatkérő árképzési mechanizmusától, így az árindokolásban közöltek összességében kell értékelni, figyelemmel a beszerzés tárgyára is. Az ajánlatkérő helytállóan hivatkozott a kúriai ítéletre és mutatott rá arra, hogy az indokoláskérésre felhívott ajánlattevő feladata, hogy az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden adatot, tényt és kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson, ellenben jelen esetben nem volt megállapítható a kérelmezői mulasztás.

46. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően állapította meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét, megsértve ezzel a Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontjára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

47. A Döntőbizottság rögzíti, hogy nem vitatja az ajánlatkérő által hivatkozott döntőbizottsági határozatok és a kúriai ítélet helytállóságát, ugyanakkor tekintettel arra, hogy a hivatkozott döntések a jelen ügytől jelentősen eltérő tényálláson alapultak, így azok analógiaként nem voltak figyelembe vehetők a tárgyi eljárásban.

48. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a jogorvoslati kérelem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő 2023. június 29. napján kelt tájékoztatását a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról, valamint az azt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést, továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a jogsértés megállapítása mellett bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

49. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

50. A Kbt. 165. § (5) bekezdés szerint amennyiben a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

51. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

52. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként az ajánlatkérő kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítása tekintetében hozott döntésének megsemmisítése mellett bírság kiszabását tartotta indokoltnak, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő alapvető bírálati kötelezettségét szegte meg, jogsértően bírálta el a kérelmező ajánlatát, mely nyilvánvalóan kihatott az eljárást lezáró döntésére.

A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, és a becsült értékre (nettó 45.689.000.-Ft), ahogy arra is, hogy az eljárást lezáró döntés megsemmisítésével a jogsértés reparálható volt. A Döntőbizottság mindezek mellett tekintettel volt arra, hogy az ajánlatkérő terhére nem értékelt többszörös jogsértést. A Döntőbizottság mindezek mellett figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható. A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) és f) pontjában foglaltakra nem volt figyelemmel, tekintettel arra, hogy azok a jelen körülmények között nem relevánsak – a Döntőbizottság megítélése szerint a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között nem telt el hosszú időtartam, illetve az ajánlatkérő a tárgybani eljárását saját forrásból és nem támogatásból valósította meg.

53. A Döntőbizottság a tárgyi határozat 52. pontjában megjelenített szempontokat összességében mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak a feltárt jogsértések miatt.

54. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

55. Az Ákr. 124. §-a szerint eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül. Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint:

(1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése b) pontja szerint:

(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

Az Ákr. 129. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az eljárási költséget a hatóság összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerinti:

(9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó

általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

56. A Döntőbizottság az Ákr. 125. § (1) bekezdése, az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján, az Ákr. 129. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján döntött az eljárási költségekről.

57. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján 228.445.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért az ajánlatkérőnek meg kell fizetni a kérelmező részére 228.445.-Ft-ot, azaz az igazgatási szolgáltatási díjnak azon részét, amely a Döntőbizottság bevételeit képezi, és amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmező visel.

58. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

59. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. szeptember 26.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kozsuch Edina sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelülül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Lassán Csaba ügyvéd - Simon Ügyvédi Iroda (KRID: 18582475)
2. Dr. Kovács Loránd ügyvéd – Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (KRID: 18143960)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)